

GENEALOGIAI FÜZETEK

CSALÁDTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT

ELŐFIZETÉSI ÁRA :	Szerkesztik :	SZERKESZTŐSÉG :
Egész évre 8 kor.	SÁNDOR IMRE	Petőfi-utca 20. szám.
Fél évre 4 kor.	és	KIADÓHIVATAL :
Megjelenik két havonként.	SEBESTYÉN JÓZSEF	Unió-utca 20. szám.

A széplaki Petrichevich-Horváth család.

(Első közlemény.)

Idegenből szakadtak hozzánk, s itt testestől-lelkestől magyarrá válva, közügyeinkben nemes szenvedelemmel és áldozatkészséggel megtéve kötelességüket, emelkedtek legkiválóbb családaink sorába.

Már nevük világosan rámutat arra, hogy Horvátországból eredtek. Ezt a föltétlenül elfogadható adatot — tudtommal — három forrás tagadja. P. H. Kozma önéletleírásában, P. Horváth Mózes felett tartott halotti beszéd¹ és Engel (Monumenta I. 194. 1.) nyomán Kőváry László² állítják, hogy a család Dalmáciából szakadt be. Jellemző azonban, hogy a Dalmáciából való eredetet vitató forrásaink is rámutatnak az előbb használt *radóczi* előnévre s így önmaguknak lesznek czáfolói; mert itt mindenesetre a Modrus-Fiume vármegyében fekvő Radocaj és Radocaji nevű községekre kell gondolnunk. Kétkedéssel fogadom Kőváry azon kijelentését is,³ hogy János az 1526-ban jajczai bán már széplaki Horváthnak írta magát.

Ellentmondók forrásaink a beköltözés idejére nézve is. P. H. Miklós családi följegyzéseiben Báthory István idejére teszi azt.⁴ A már említett P. H. Mózes-féle halotti beszéd még az évszámot is megjelöli, persze tévesen 1554-re. Sokkal elfogadhatóbb Kőváry László föltevése, habár azt utólag saját maga vetette el, hogy Izabella királyné alatt szakadtak be.

Okmányszerű bizonyítékok támogatására szorúl a családi hagyomány még első ismert tagja P. H. *Miklós* házassága tekintetében is. P. H. III. Miklós családi följegyzéseiben és II. Kozma önéletleírásában *széplaki Both Annát* mondja szépanyjául. P. H. Mózes-féle halotti beszéd hozzáfűzi, hogy Both Anna második

¹ Geneal. Fü. V. évf. 103.

² Kőváry László, A magy. Unitáriusok tört. 19. 1.

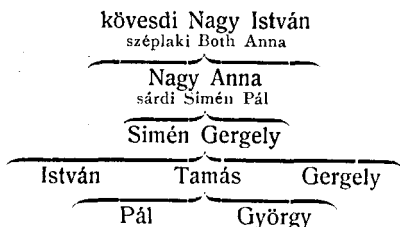
³ i. h.

⁴ Geneal. Fü. V. évf. 95.

neje volt Miklósnak. Első nejéül Komlódi Orsolyát tudja. Ezzel szemben egy 1546-ban kelt oklevél Csaholyi Katalint nevezi meg Miklós nejéül, a ki ekkor osztozik atyjának, Csaholyi Imrének birtokaiban.⁵ Habár nem lehetetlen, hogy H. Miklós háromszor nősült, ezt az esetet mégsem vagyok hajlandó föltételezni. Elfogadható adatok hiányában a Komlódi Orsolyával való házasságát elejthetőnek vélem. Both Annával kötött házasságát ellenben, nemcsak a családi hagyomány, de oklevél is őrzi. Ugyanis 1786-ban per tárgya lesz a „Both-jus“ s H. Ferencz tesz ez ügyben nyilatkozatot.⁶

E Miklóst 1547. iktatják be (minden valószínűség szerint felesége jogán) a középszolnoki Oláh-, Magyar-, Közép-Csaholy, Panit részirtokokba, Zölcze praediumba és más szathmármegyei birtokokba.⁷ A kolozsvári országgyűlés 1555. nov. 28-án János-Zsigmond behozatala ügyében őt küldi követül Ferdinánd császárhoz.⁸ A családi hagyomány szerint 63 évet élt s Széplakon 1563. febr. 14-én halt el. Az ottani templomba van eltemetve.⁹ H. Kozma megjegyzi, hogy sirkövét is látta. Az eddigi család-történeti kutatások csak gyerekeiről emlékeznek meg. (A P. H. Mózes-féle halotti beszéd azon föltevését, hogy a később szereplő H. Kozma testvére lett volna, — bátran mellőzhetjük.) Adatgyűjtéseim révén egyik testvére is rámutathatok, mert kételkedés nélkül állithatom, hogy azon *Horváth Borbála*, aki Székely János, István, Ferencz és Erzsébettel együtt Báthory Zsigmondtól 1589. márcz. 10-én széplaki, teleki és szederjesi birtokaira új adományt nyer.¹⁰ P. H. Miklósnak testvére volt. Valószínűleg az itt említett Székelyek valamelyikének volt felesége.

Kétszeri házasságából öt gyermeke született. Az első házasságból *Kozma* és *Klára*, a másodikból *János*, *Kata* és *Margit*. H. Kozma szerint az özvegyen maradt Both Anna (ki széplaki Both Jánosnak volt leánya) másodszer kövesdi Nagy Istvánhoz ment férjhez. Ezen házasságából a következő utódok származtak :

⁵ Szilágy vm. Monogr. V. k. 607.

⁶ Erd. Nem. Múz. sárdi Simén János lev. registr.

⁷ Szilágy vm. Monogr. V. k. 607.

⁸ Erd. országgyűl. emlékek I. k. 473. 558.

⁹ Geneal. Füz. V. évf. 95.

¹⁰ Erd. Nemz. Múz. sárdi Simén János lev. registr.

Klára előbb bikali Vitéz Miklósné; ennek 1602-ben bekövetkezett halála után ment férjhez Macskási Mihályhoz és 1637-ben már oltszemi Mikó Györgyné. 1639. márcz. 24. Bikali Sándornak és feleségének Moldovai Annának 40 magy. frtot ad kölcsön, a kik érte zálogba adják magyarbikali birtokaikat.¹¹ 1637. birtokos Szász-Uj-Ösön.^{11a)}

Kozma a Mezőségen, Komlódon telepedett le. II. Kozma szerint ez nem fia, hanem csak rokona lett volna I. Miklósnak. Az időbeli különbség azonban az általam elfogadott forrásoknak ad igazat. Elete delén túl lesz fogarasi várnagy, majd kapitány. 1578. mint szomszéd birtokos van jelen özv. Hagymási Kristófnénak Ludvég, Szász-Bánya, Szász-Régen és Magyar-Régen birtokokba történt beiktatásánál.¹² A következő év jan. 26-án már mint fogarasi várnagy kap rendeletet Báthori Kristóftól, hogy a brassói huszad kikerülése végett használt rejtett és tilos utakat zárja el és az árucsempészetet a határszéleken szigorúan ellenőrizze.¹³ Báthori Zsigmond 1581. szept. 28-iki rendelete következtében Medgyes, Segesvár és Sink szék papjai a bortermés után szokásos tizedet és negyedét neki szolgáltatják be.¹⁴ 1582. jan. 9. mint fogarasi kapitány nagyberivói Albunye Petráskoné és társai részére az alsóveniczei bojérság ügyében függő pecsétes ítéletlevelet ad ki.¹⁵

1583. márcz. 13., 17., 18.-án a szász papok tizede ügyében szintén mint fogarasi kapitány szerepel.¹⁶

1584. jelen van Kerecseny Judit beiktatásánál Ludvég, Szász-Bánya, Szász-Régen és Magyar-Régen birtokába.¹⁷ Komlódról 1584 okt. 22. magánlevélben fordul Báthory István lengyel királyhoz s Wesselényi jóakarátának kieszközlését kéri.¹⁸ Ez év nov. 20-án Fogarason kelt levelében megnyugtatta özv. Petki Mihálynét, hogy vett hírek szerint Petki János oda kin Magyarországon jó egészségben van.¹⁹

Meghalt 1590 apr. 28-án. Feleségével közös sírfelirata a komlódi ev. ref. templomban van. Szövege ez:

„Generoso domino Cozmeh Horvát Petritievith ob praecla-

¹¹ Erd. Nemz. Múz. Törzsgyűjtemény.

^{11a)} Szoln. Dob. Mon. V. k. 373.

¹² Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Transylv. Tom. V. 292.

¹³ Székely Oklevéltár V. k. 120.

¹⁴ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. Tom. V. 345.

¹⁵ Erd. Nemz. Múz. Törzsgyűjtemény.

¹⁶ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. Tom. V. 387. 391. Suppl.

VIII. 229.

¹⁷ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. V. 429.

¹⁸ Erd. Nemz. Múz. Br. Wesselényi levé.

¹⁹ Erd. Nemz. Múz. Mike Sándor gyűjteménye.

tas ejus virtuses Sermo quondam Stephano regi Poloniae caeterisque Transilvaniae principibus summo honore habito anno D. N. I. 1590. die 28. Aprilis, aetatis vero suae 67. et G. D. Barbarae Petki consorti ejusdem dilectissimae a. d. 1595. die. 7. Februarii; extinctis parentibus suis carissimis nec non filiolae Juditae a. d. 1598. die 9. April. e vivis sublatae Franciscus Horvát Petritievith memoriae ergo posuit.^{19a)}

Nejétől, derzsi Petki Borbálától négy fia született: *Ferencz, István, György és Gábor.*²⁰

I. Ferencz 1594. szept. 23-án szerepel Báthori Zsigmond azon rendeletében, midőn a régeni káptalan papjainak tizedet adományoz, illetve őket abban megerősíti.²¹ 1595. júl. 28-án már fogarasi várnagy és fejedelmi tanácsos.²² Apor Péter feljegyzése szerint Székely Mózes oldalán esik el 1603-ban.²³

Ő állíttatja szüleinek a komlódi sirkövet. Nős ember volt, de felesége nevét nem ismerjük, csak ép az imént említett sírkő révén tudunk az 1598 ápr. 9.-én elhunyt Judit nevű leánykájáról.

I. György 1607. ellentmond Tötösi Jánosné mányai — és Cseffe Istvánné esztényi beiktatásának.²⁴ 1613. júl. 18. Oroszfáján, Tancson, Szokolban és Nagy-Nyulason három portája van. Ezekről 3 gyalogost állít ki.²⁵ 1628. márcz. 9. tagja a Bethlen Gábor rendeletére Béldi Kelemen birtokügyében kiküldött bizottságnak.²⁶ Ugyanez év júl. 23-án Bethlen Gábor által Dés városának adott privilegialis levélben, mint törvényszéki ülnök szerepel.²⁷ Nejétől, uzoni Béldi Erzsébettől csak leányai maradtak: *Borbála*, Toroczka Istvánné és *Anna*, Barcsai Ákos fejedelem neje.

H. Miklósnak második nejétől, Both Annától született fia, *János* legelőbb Bogáthi Menyhért végrendeletében, 1606 márcz. 29-én, van említve. Mint atyafit testamentariusnak teszi és felesége gyámolítására kéri fel: „Minthogy az özvegy asszony mindenkor gyámoltalan . . . kényszeritem ugyan az Istenre Angyalosi János és *Horvát János* uramékat, hogy minden szükségébe legyenek mellette tehetségek szerint, kiért is nem akarván ő kegyelmekhez háládatlan lenni, Küküllővárhoz pénzen vett jószágom vagyon, kit Keglevit Pétertől vettem három fél falu, annak

^{19a)} Gr. Lázár Miklós, Erdély főispánjai 208. 1.

²⁰ Geneal. Füz. V. évf. 103.

^{21—22} Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. VI 367. Suppl. VIII. 412.

²³ Br. Apor Péter, Syntagma mortuorum 127.

²⁴ Szolnok Dobokanegye Monogr. III: 424. V. 167.

²⁵ Geneal. Füz. IV. évf. 122.

²⁶ Székely Oklevt. VI. k. 80. 81.

²⁷ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. Suppl. IX. 312.

a jobbikát Fayz nevezetűt ő kegyelmeknek hagytam.“²⁸ A következő évben mint Szikszai Györgyné, Bánffi Judit ügyvédje szerepel abban a perben, melyet ez Széchi Kata ellen folytat.²⁹ 1609-ben procurator Lázár János ügyében.³⁰ 1615 nov. 30-án Széplakról felszólítja Kornis Ferenczné, Bornemissza Juditot, hogy javai lefoglalása miatt tegyen tiltakozást.³¹

1616 április havában Bethlen Gábortól három adománylevelet nyer. Április 20-án désfalvi, gálfalvi, sárosi és pócsfalvi javakra; 22-én széplaki, örökölt és szerzemény javaira új adomány czimén és 26-án vajdakuti, vámosudvarhelyi és solymosi javaira szintén új adomány czimén.³² Széplaki javaiba leendő beiktatásának sárdi Simén István a maga s részesei nevében 1617 május 9-én ellentmond.³³ Itt „Széplaki alias Horváth“-nak van írva.

1618. küsmödi özv. Márton Györgyné, Vass Erzsébet ügyvédje.³⁴ Széplakról, 1618 december 3-án irt levelében, Kornis Ferencznek Bornemissza Zsigmond perében felvilágosítást ad.³⁵ 1619 jan. 17-én a kolozsmonostori konvent előtt végrendeletet tesz.³⁶

Meghalt Széplakon 1620-ban, élete 64-ik évében. Eltemetve ugyanott a „felső határon a rét széliben, egy kis halmocskán közel a faluhoz“.³⁷

Neje volt nagy-egrestői Szigethi Pál ítélőmester leánya: Erzsébet, a kitől gyermekei: *II. György*, *II. Miklós* és *Judit*, beseinyei Tetei Boldizsárné († 1620. decz. 17.)

II. György 1631-ben zálogba veszi Beresényi Imre kápolnai birtokát.³⁸ 1635 febr. 6. Héjjasfalvi Györggyel együtt fogott bíró Simén Tamás és Gergely jobbágykötésénél.^{38a)} Apor Péter az 1676. előtt elhaltak között említi³⁹ Bethlen Krisztinától gyermekei: *István*, *Zsigmond*, *Margit* és *Kata*.⁴⁰

Margit zabolai Mikes Györgyhöz ment nőül, *Kata* pedig

²⁸ U. o. IX. 36. 41.

²⁹ Szilágy vm. Monogr. V. k. 607.

³⁰ Endes csal. lev.

³¹ Erd. Nemz. Múz. Bánffi lev.

³² Erd. Nemz. Múz. Simén János leveleinek registr.

³³ U. o.

³⁴ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. VII. 237.

³⁵ Erd. Nemz. Múz. Bánffi lev.

³⁶ U. o.

³⁷ Geneal. Füzetek V. évf. 95. 1.

³⁸ Szolnok Dobokam. Monogr. IV. 213.

^{38a)} Erd. Nem. Múz. sárdi Simén János lev. registr.

³⁹ Syntagma mortuorum 135.

⁴⁰ Kolosm. Conv. Prot. M. fol. 186. 187. 188. Prot. III. fol. 106.

nagypestényi Alsó Jánoshoz. Ez utóbbi 1664. decz. 28-án Haller Pál beiktatásánál mint szomszéd van említve.⁴¹

Zsigmond 1660. Árkosi István kérői birtokát elcsereéli.⁴² 1663-ban özvegye vajdaszentiványi Vass Zsófia mint szomszéd birtokos van jelen Apaffi Gergely küküllőmegyei beiktatásánál.⁴³ Leánya, *Krisztina* előbb ozorai Ajtai Istvánhoz, utóbb alpestesi Balog Zsigmondhoz ment nőül.⁴⁴

II. Miklós 1631. márczius 21-én Sükösd György unitárius főur testamentáriussa s tőle két kancza lovat kap ajándékba.⁴⁵ 1649. jan. II. Rákóczi György temetésén Küküllőmegyét képviselte. Neje volt nagyercsei Toldalagi Mihály fejedelmi tanácsos, Maros- és Udvarhely székek kapitányának Mihálcz Erzsébettől († Gelenczén. 1637.) született leánya: Borbála, a ki Széplakon 1647. decz. 22-én halt el⁴⁶ Hét évvel élte túl nejét. Jedden leánya Köpeczi Jánosné házában 1654. áprilisban 69 éves korában halt el. Eltemették Széplakon a „felső határon az alsó földre kimenő ut mellett egy halmon”.⁴⁷

Tíz gyermeket hagyott maga után, ezek:

- a) *I. Mihály* 1624. okt. 6-án halt el.
- b) *I. Ferencz* utódaiban a család unitárius vonalát tartja fenn. Eletekörülményeire később visszatérek.
- c) *II. János* Kemény János fejedelem bejárója volt. Szép természetű, nagy elméjű ifju. 1664. decz. 28-án Haller Pál beiktatásánál testvéreivel (filiorum generosus quondam Nicolai Petri-tyevith Horváth de Széplak) mint szomszédbirtokos említve.⁴⁸ 1662. jan. 22. Nagy-Szóllós és Hétur között Kucsuk Mehmet paszával vívott ütközetben a fejedelem oldala mellett esett el.⁴⁹
- d) *Erzsébet* Köpeczi Jánosné 1654. márcz. halt el.
- e) *Krisztina* meghalt 1621. máj. 9.
- f) *Borbála* görögényszentimrei Berzenczei Istvánné.
- g) *Klára* Haranglábi Zsigmondné. Elhalt 1642. decz. 8.
- h) *Judit* désfalvi Balog Ferenczné
- i) **III. Miklós** szül. Széplakon, 1648. jun. 25. Küküllő megyében Kis Sároson járt iskolába, a hol Kőkösi Mihály iskolamester tanította. Azután Apaffi Mihály fejedelem udvarába ment s ott

⁴¹ Erd. Nemz. Múz. Törzsgyűjtemény.

⁴² Szolnok Dobokam. Monogr. IV. 343.

⁴³ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. IX. 57.

⁴⁴ Szolnok Dob. mon. II. 84.

⁴⁵ Tört. Tár 1901. évf. 299. 304. Geneal. Füz. III. évf. 105.

⁴⁶—⁴⁷ Geneal. Füzetek V. évf. 95, 103.

⁴⁸ Erd. Nemz. Múz. Törzsgyűjtemény.

⁴⁹ Geneal. Füzetek V. évf. 95. Czimeres siremlékének képe közölve

Berweth Vilmos cikkében: Egy sirkő a nagyszöllősi csatatéren. *Századok*, 1893. 743—747. 1.

(1666. körül) nyolcz évig bejárói hivatalban szolgált.⁵⁰ 1663. jelen van Apaffy Gergely küküllő megyei beiktatásánál.⁵¹ 1669. visszavonult gazdaságába, majd rövid ideig Küküllő megye alispánja lesz, de főispánjával nézeteltérései merülnek föl s ezért megválnak állásától. Lemondó levelét Széplakról, 1673. aug. 18. intézi Kun István főispánhoz:

„Kegyelmed nekem irt levelét elvöttem uram, melyből látom micsoda haragja vagyon Kegyelmednek reám, melyen bizon szivem szerint busulok, mivel minden intéseiben vétkesnek magamat nem ismerem, sőt eddig is igyekeztem úgy magamat viselnem, hogy minden conscientiamhoz férhető dologban Kegyelmednek igyekezzem kedvét keresni és becsületét ha holott kívántatott az én kicsiny állapotom szerint promotealni, de úgy látom Kegyelmednek nem kedvit, sőt kedvetlenségit vontam magamra, de erről én nem tehetek Isten vezérelje úgy kegyelmedet a nemes vármegyével együtt, hogy kegyelmednek inkább kedvit kereső, a nemes vármegyének is szabadságára vigyázóbb vicét substitualjon nállamnát“⁵²

1675-ben gyakori érintkezésben van Nemes Jánossal, amint ez naplójában arról megemlékezik.⁵³ 1678. ápr. 26 vette nőül pókai Sárosi János és Ebeni Zsuzsa leányát: Zsuzsánnát, kiről feljegyzéseiben azt jegyzi meg, hogy jó erkölcsű, szelid asszony volt de együttélésük 14 évesztendejét 16 többnyire betegséggel, súlyos nyavalyákkal, synlődéssel töltötte el. 1685. febr. 12. Medgyesfalván mint közbíró a Bodoni testvéreket Bálintth Zsigmondnéval megegyezteteti.⁵⁴ 1688. márcz. 3. felváltja Wass Györgyöt a német katonai stációkhoz rendelt hadi biztosí tiszteben.⁵⁵ 1690. októberében Tököly párthiveihez csatlakozik.⁵⁶ Az 1692. márcz. 15 ére összehívott szebeni országgyűlésen erős összeszollalkozása volt Apor Istvánval az örmény püspök ügyében. Apor ugyanis megakarta akadályozni, hogy a nem katolikus vallásuak a kérdés tárgyalásába bocsátkozzanak.⁵⁷ 1692. jul. 10. Bethlen Miklós kezéhez 10 gyalogos hó pénzét kézbesíti.⁵⁸ Neje 1693. osztozik Gyulai Anna örökségén, Kalocsán több házhelyet, Kecséd-Szilváson és Réczekereszturon birtokrészeket kap.⁵⁹ Midőn a katolikusok a főkormányszéktől a kolozsvári szász-

⁵⁰ Történelmi Tár 1894. évf. 558.

⁵¹ Erd. Nemz. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans. IX. 57.

⁵² U. o. Törzsgyűjtemény.

⁵³ Tört. Tár 1902. évf. 544. 546.

⁵⁴ Geneal. Füz. IV. évf. 3.

⁵⁵ Wass György naplója 71.

⁵⁶ U. o. 103.

⁵⁷ U. o. 151.

⁵⁸ Erd. Nemz. Múz. Törzsgyűjt.

⁵⁹ Szolnok Dob. Mon. IV. 194. 263. V. 543.

templomot kérik maguknak, a négy vallásfelekezet 1694. jan. 4-én követeket választ, a kik a kormányzóval az ügyet megtárgyalják. Az unitáriusok közül Makrai Ferencz, Suki Pál, Horváth Ferencz és Miklós voltak a megbizottak.⁶⁰ Gyulatelkérőül, 1694. febr. 11. kelt levelében kéri Gyerőffi Györgyöt, hogy szökött jobbágyait szolgálta vissza.^{60a)} Ez év márcz. 28-án is közügyekben fárad. Amint azt Wass György naplójában feljegyzi: „Kétszáz szekereket kellett az nemes országnak az németek számára rendelni, bizonyos személyek rendeltettek annak repartíálására, ugymint Barcsai Abrahám, Horváth Miklós, Kemény Böldizsár, Pápai Zsigmond uramék és én, (t. i. Wass György) hogy az utakban lévő romlott falukat kivegyük, azokra nem vetvén szekereket és így tizenegy kapura esett egy szekér, melyet az nemes ország eleiben reportáltunk.“⁶¹ Midőn 1698. júniusában Rabutin tábornok katonai executióval akarja az urakon fölhajtani a szükségelt 100.000 frtot; az országgyűlés ezt elkerülendő, Bécsből magazinalis buza árában kapott 60,000 frtot küldi fel H. Miklós és Henter Ferencz által a telhetetlen generalisnak⁶² Erre vonatkozik Wass György feljegyzése is 1698. jul. 13-ról: „kézdtém ratiocinálni perceptióm aránt az országtól rendeltetett és exmittáltatott exactorinak, Horváth Miklós, Henter Ferencz és szász-sebesi királybíró uraméknak.“⁶³ Az országgyűlés és Rabutin között ugylátszik gyakori közvetítő 1698. nov. 15-ről is említi Wass György, hogy „Rhédei Pált, Horvát Miklóst és a szászsebesi királybíró az generalishoz küldte az gubernium bizonyos dolgok, végett.“⁶⁴ 1699. ápr. 7-én mint a főkormányászék kiküldötte vesz részt a M.-Vásárhely lakósaik között felmerült peres kérdések elintézésében.⁶⁵ Ebben, vagy a következő évben halhatott el, mert további szerepléséről adatot nem találtam. Érdekes családi följegyzést hagyott hátra, melyet e folyóirat lapjain közöltem. Gyermekei:

1. *IV. Miklós*, úgy látszik korán halt el.

2. *Judit Szathmári Istvánné*

3. *Anna* előbb ürmösi Maurer Mihályné. Özvegyen maradván elmátkásodott Daczó Jánossal. A mátkaságot azonban az asszony alapos okokkal támogatott folyamodására mindkét fél személyes jelenlétében és kihallgatása után, az unitárius zsinat Dicső-szent-Mártonban 1646. jun. 18-án feloldotta. E miatti bosz-

⁶⁰ Wass György naplója 179.

^{60a)} Erd. Nemz. Múz. Mike S. gyűjt.

⁶¹ Wass György naplója 183.

⁶² Erd. Országgyűl. emlékek XXI. k. 55.

⁶³ Wass György naplója 280.

⁶⁴ U. o. 283.

⁶⁵ Erd. Nem. Múz. Gr. Kemény J. Dipl. Trans.

szúból Daczó a gyűlést ott hagyván átállott az ev. ref. vallásra s egyike lett az unitáriusok legkonokabb üldözőinek.⁶⁶ 1649. Gyulaszeget, melyet férje I. Rákóczi Györgytől nyert volt adományban, Ebeni Istvánnak átengedi.⁶⁷

4. *Krisztina* Szentpáli Istvánné, magtalanul halt el. Kalocsai birtokrészét Suki László és testvérei örökölték s azt 1760. Boér Józsefnevel elcserélték.⁶⁸ Végrendelete egy családi följegyzés szerint a Kolozsmonostori conventben „Prot. Küküllő H. 2.“ jelzet alatt őriztetik.

5. *Rebeka* 1756. aug. 17-én halt el s ugyanazon hó 22-én temettetett el a széplaki sírboltba.⁶⁹

Sándor Imre.

Kercsesorai Jancsó Pál följegyzései származásáról. életéről és rokonairól.¹

Vita seu genealogia generosi domini Pauli Jantso de Kercsesora, de utroque sexu sui originis ad calamum dictata, propriis in aedibus, spiritu sano, verum corpore existens morbido etc.

Anno 1639 die 22 Februarii.

Én *Jancso Pál* Kercsesoran lakozó; mivelhogy látom gyakorta az Istennek sulyos atyai látogatását rajtam uralkodni, úgy itilem magamban, hogy utolsó órámhöz is igen közel vagyok. Annak okáért jó fiaim, jedczést akarék nektek hadni genealogiátookról, hogy az én holtom után tudgyátok eredetem honnét lött legyen.

Az én atya-ágam azért ilyen:

Az én atyám *Jancso Berta* volt. Az én atyámnak az atya *Jancso Pál* volt, az mely *Jancso Pál* Szeremseghben, Nagy Ivan nevő mezővárosbúl bujdosott volt ki vén annyával egyemben;

⁶⁶ Keresztény Magvető XXI. évf. 356. l.

⁶⁷ Szolnok-Doboka Mönogr. III. k. 576.

⁶⁸ Szolnok-Doboka Monogr. IV. k. 195.

⁶⁹ Keresztény Magvető XXI. évf. 94.

¹ Jancsó Pált, kinek följegyzéseit itt közöljük, Kemény János önéletrírásában jeles vitézként említi, szkatolnai Bakk Endre pedig Kézdivásárhely és az ottani Jancsó családok történetében (208 s köv. l.) a nyujtodi Jancsók ősapjának tartja. Az utóbbi azonban nem bizonyítható, s az itt közölt följegyzések is csak azt igazolják, hogy fiai voltak, kiknek nevét innen sem tudjuk meg. Így a nyujtodi Jancsókkal való összeköttetést csak újabban fölmerülhető adatok dönthetik el vagy meg. A följegyzések becse a család-történeti szemponton kívül főleg abban áll, hogy Jancsó Pál elődeit és érdekes életét megismerhetjük s Kemény önéletrírásának elismerő megemlékezését igazolva látjuk belőlük.

az mely Janczo Pálnak ugyan az megnevezett Nagy Ivan nevű városocskában volt háza és jószága az város környül. Az mely én nagyapámnak Janczo Pálnak az atya 24 esztendősi fiával egyemben, mikor Lajos király az Mohacz mezején megverettetett, akkor veszett el, mely harc volt anno 1526, mely harczon Magyarország népének az színe elesett; midőn Lajos király szemben szállott volna Szulimán török császárral, Lajos királynak csak 25 ezer de vállagatott fővitézi, Szuliman török császárnak pedig harmadfél százezer emberei lévén, : 250,000. Akkor pedig az nagyatyám Janczo Pál gyermeki állapotban volt. Az török osztán beszállott Szerémségben; az idő alatt felnevekedvén, midőn az töröknek sulyos igáját el unta volna viselni, több barátival öszve beszélgetvén, az nagyapám Janczo Pál megölte az feljel megnevezett városnak izpaiáját s azért kellett őneki kibujdosni Szerémségből vén annyával egyemben, házát és minden jószágát oda hagyván. Azt hiszem pedig, hogy ők szegények ráczul tudtak akkor többet, hogysem magyarul. Az szegény nagyapám vén annyával edgyütt ide Szolnokhoz bujdosanak. Itt osztán Szolnoknál Romo nemzetségből vött feleséget magának az nagyatyám Janczo Pál, melytől az én atyám Janczo Berta született egy hugával egyetemben. Az nagyatyámnak Janczo Pálnak az az Romo nemzetségből vött felesége meghalván, annak utánna más feleséget vött az nagyatyám magának, az melyet magam is ismertem. Ez idő alatt Szolnokot is az török elfoglalván, onnan is kikergették őket Egre.

Az én atyámnak Janczo Bertának pedig három fiai voltak s két leányi. Neveket nem tudom az többinek (hanem tudom, hogy egyik Janczo Mátyás volt), mivel hogy mikor az atyám megholt, akkor én csak 7 avagy 8 esztendősi gyermek voltam; akkor pedig immár mind öcsém, hugaim megholtanak volt. Attul fogva engemet mind más ember tartott és más ember keze-lába voltam, mindaddig, valamig emberkort értem. Mikor osztán ember-korba jutottam, öreg emberségemig mind magyarországi végekben laktam és törökkel hadakoztam. Tatárok fogságában is estem, mely tatároktól az hátvani törökök vettenek meg és onnan váltottanak ki osztán Egre. Sebeket és egyéb nyomoruságokat hazám és országom mellett sokakat szenvedtem. Suhunnan én rám semmi nem maradott, hanem az mi kicsinem énnekem volt, az én szablyám után való jámbor szolgálattal kerestem s Isten után jámbor szolgálattal s erkölcsömnek tulajdonítom. Magyar országban pedig mig ott laktam, énnekem mind urak főemberek és minden rendek előtt oly böcsületem volt, hogy sohult semmi törött fazakam nem volt. Nem volt oly vár, oly város, oly falu, az melyben énnekem magamviséletlenségem miatt

nem szabad volt volna be mennem, noha én kapitányságot s hadnagyságot is viseltem. Boczkai István idejében is Besztercze Bányán ezer embernek voltam capitannya. Akkor edgyik lábammat által lövék; az másiban állott meg az golyóbis, abból is ispottal vették ki. Ugyanazon Boczkai István ideiben, mikor Basta György megégeté Szendrőt, akkor égtenek meg minden truncus-leveleim Szendrőben egy vak ablakban. Boczkai Istvánt holtáig szolgáltam. Báthory Gábor ideiben anno 1611. hivattattam be ide Erdélyben. Az béczi palotában adták meg edgyik levelét az Báthory fejedelemnek. Anno 1611 ide Erdélyben bejövén, holtig feje mellé választatott szolgálja voltam, noha szintén utolsó szükségében nem szolgálhattam neki, az melyért mind holtig fáj az szívem. Annakutánna Bethlen Gábor választatván fejedelemmé, annak is feje mellé választatott szolgálja lévén, mind holtig szolgáltam őtöt is. Bethlen Gábor megharagudván egykor az havas-elvi Alexander nevü vajdára, engemet küldé rá Váradrul 560 magammal. Én rá menvén egy országra, kiüzém az vajdát székibül, sőt országából is; által kergetém az Dunán minden népével, tatárival, törökével. És noha az moldvai vajda is berzenkedt rám, de addig mind ott ültem, valamig más vajda számára el nem foglalták az széket. Én az én szegény legény állapotomban ugy igyekeztem magam viselni, hogy az mely országban laktam, újot nem akartam senkivel vonni. Az tökéletlenséget gyermekségemtül fogva utáltam; tökéletlen emberekkel ha lehet elkerültem, hogy nem conversalkodtam; mód nélkül való részegséget udvarokban nem követtem, mert valamely udvari szolga udvarokban az részegséget követi, de nincsen annak böcsületi.

Czégéres hazugságtól magamat oltalmaztam. Parázna életben még ifiu legény koromban is soha nem gyönyörködtem. Kérlek azért jó fiaim szeretettel s intellek is atyai képpen, hogy az melyet Isten közületek éltet, ezeket és ezekhez hasonló több czégéres vétkeket eltávoztassatok, mert valaki ezeket követi, szegényvallás helye. Intelek arra is atyai indulattal, hogy jámbor istenfélők és egymás szeretők legyetek; istenes és kegyes erkölcsöket kövessetek mindenekben; az anyátokat megböcsüljétek, hogy az tizparancsolat ellen ne lábáljatok és az Istennek sulyos büntetése ne szálljon fejetekre. Az hugaitokat az magatok szolgálattjával keresett javaitokból is segítsétek, kiváltképpen az mig pártát viselnek, az melyet Isten éltet bennek.

Anyai ágam penig az mi illeti:

Az én anyámnak az attyát Olá Kelemennek hitták. Az én anyám s Baratosinének az anyna egyek voltanak mind apával anyával. Ugyan az anyámról való nagyapámnak maradott volt még egy leánya, az mely egy volt az anyámmal apával, melyet

Magyarországban Szántón vagy Aszalón adtanak volt férhez. Ha idő jártában azért rátaláltak vagy magára, vagy posteritására, megtudhatjátok fiaim micsoda atyátok fia.

Az atyámrul való atyámfiak ezek.

Az apámnak az hugának az melylyel egy volt, maradtanak volt két leányi, melyeknek az attyok Ola Dienes volt. Azoknak egyikét ott az Tisza háton Varda táján adták volt férnek. Azért ha üdő jártában erre is, vagy maradvájára rátaláltak: ez is atyátok fia. — Az másikat pedig Böszörményben az hajdu városban Szina Mártonnak adták volt. Ez élt nem régen is; azért az is ha még élne, vagy maradvája vagyon: atyátok fia. Ezeket pedig mindkettőt, Barátosinét is jól ismertem. Oda fel Érsek-Ujvár mellett egy Udvard nevü mezővárosocska vagyon, ott is volt egy Janczo Lőrincz nevü távul való atyátok fia; ha azért annak is valami maradvája volna, vagy maga még élne, az is atyátok fia.

Annorum aetatis circiter 63 aut 6..... Fogarasini 1642 Marcii 25 d.

Sepelitur 30 Martii 1642. hora 8. 9. 10. 11. 12 matutine Concio habita in sepulitorio super funes per Franciscum Z. Petri, pastorem ecclae Fogarasiensis primarium I. Paralip 29. 28 de morte Davidis, cum veritatione genealogiae.

Kivül: Szegény öreg Jancso Pálnak dispositioja.

Későbbi irással: Jancsó Pál eredeti, eleinek hanyattatása, a török világnak sanyaru volta.

17-mi ex fasciculo trigesimo sexto.

(Eredetije az Erd. Nemz. Múzeumba letétbe helyezett gr. Toldalagi levéltárban.)

Közli: Kelemen Lajos.

Adatok a borbereki Alvinczi család történetéhez

Második közlemény.

A család következő tagja *III. Péter*. Szülőit nem ismerjük. Jakab Elek szerint 1620 körül született.¹ Szilágyi Sándor szerint 1638 vagy 1639-ben a *kassai papnak* egy *fia* született, kit saját nevééről Péternek kereszteltetett s ki hívatva volt nevét fenntartani s az apától az egyházi téren szerzett befolyást a politikai pályára tenni át. De az atya korán elhalt s a tán még csecsemő, vagy alig egy pár éves gyermek s a felserdült ifjú neveltetéséről, sorsáról mit sem tudunk.² Kőváry László³ 1854-ben és Nagy

¹ Jakab E. i. m. 1047. hasáb.

² Szilágyi S. i. m. II. 211—212. l.

³ Erdély nev. csal. 8. l.

Iván⁴ kétes forrás után *József* fiának s a *kassai pap dédunokájának* irták. Alvinczi Józsefről ebben az időben nincsen tudomásunk s így a fenti forrást nem fogadhatjuk el. Kőváry 1901-ben már elfogadta a Szilágyi Sándor nézetét s III. Pétert I. Péter fiának irta.⁵

Sajnos nincsen módunkban kézzelfoghatólag bebizonyítani, hogy a fentiek tévedések. III. Péternek temetési emléklapja,⁶ mely legalább azt a kérdést, kik voltak szülői?, teljesen és biztosan tisztázná, valamelyik XVIII. századi könyvkötőnk jóvoltából fájdalom csak töredékesen maradt reánk s reánk nézve éppen legfontosabb része hiányzik. Azt az állítást azonban, hogy a kassai papnak volna a fia, nem fogadhatjuk el.

A kassai pap 1612-ben nemességet nyert 4 gyermekével, kik között 2 fiú szerepel: II. Péter és György. E II. Péternek 1612-ben rendes körülmények között legalább is 4 évesnek kellett lennie; 1628—29-ben fejedelmi apród Bethlen Gábor udvarában, 1634-ben Kassán találjuk és már nős. A kassai pap 1634 nov. 22-én halt meg s végrendeletében II. Péterről meg is emlékezett. III. Pétert a későbbi ítélőmestert, tehát a legjobb akaratlan sem lehet s még kevésbé szabad II. Péterrel azonosítani.

III. Péter keresztlevelét nem ismerjük, de születési évét megközelítőleg meghatározhatjuk. Két adat áll rendelkezésünkre. Inczédi József, Alvinczi Péter sógora, följegyzése szerint 62 éves korában halt meg,⁷ *tehát 1639-ben született*. A másik adat szerint *1643-ban született*, ugyanis 1684 márcz. 25-én a Barcsay Mihály életéről, szolgálatáról és elfogatásáról szóló vallatások⁸ alkalmával a 4 ik tanúképpen szereplő Alvinczi Péter 41 évesnek vallotta magát. E két adat közül az első valószínűbb, mert a vallatások alkalmával bementett évek általában nem pontosak és nem megbízhatók.

A már említett temetési emléklap neveltetéséről is nyújt néhány adatot. Előbb a gyutafejérvári kollégiumban tanult, honnan valószínűleg 1656 november havában apácza Cseri Jánossal „az országnak akkori boldogtalan állapotjában“ a kolozsvári kollégiumba jött. Itt csakhamar megszerették, „kivánták gyermekük mellett tanítói szolgálatját“ s 1659-ben az etimologika osztály tanítója lett.⁹ A kollégiumot elhagyva miféle állásokat viselt, nem tudjuk, de 1673-tól kezdve mindig az erdélyi főhivatalnokok

⁴ Magyarország csal. I. 25. 1.

⁵ Erdélyben kihalt főúri családok. 65. 1.

⁶ Egész terjedelmében I. *Erdélyi Múzeum*. Új folyam. III. köt.

⁷ Váradi Inczédi József (Pál és Lipcsei Kata fia) naplója az Erdélyi Nemz. Múz. kéziratárában.

⁸ Ered. az Erdélyi Nemz. Múz.-ban a gr. Bánffy cs. levéltárában.

⁹ Török István: A kolozsvári ev. ref. collegium története. I. 41. 1.

között találjuk. 1673-ban az erdélyi összes fejedelmi birtokok és fiskusi jövedelmek főfelügyelője, országos tizedbérlet és fejedelmi táblabíró. 1682-ben, mint országos főtizedbíróval találkozunk vele, de erről a tisztéről 1684-ben lemondott. Mint ítélőmestert először az 1681 jun. 10-én tartott országgyűlés III. artikulusa említi s e fényes hivatalig viselte.¹⁰ E tisztében legnagyobb szolgálatot hazájának a Leopolddal kötött szerződés némely pontjainak kibővítése alkalmával tett. Az 1692. és 1693. két rendbeli emlékirata és az ezekre adott királyi feleletek, együttes névvel mint Alvinczi-féle királyi határozatok (Resolutiones Alvinczianae), ismeretesek. Az Alvinczi által lehozott királyi határozatok egy második Leopoldi-hitlevél fontosságával bírnak, Erdély közjoga történetében igen nevezetes momentumot képeznek s egyszerűsmind szerzőjük nevét az elfeledtetéstől biztosítják.¹¹

Négyszer nősült. Első neje *Szóllósy Erzsébet*, előbb Udvarhelyi Györgyné. 1675-ben ketten kapták a magyar orbói részjórészt, de neje már a következő évben meghalt.¹² Ugyanazon évben másodszor is megnősült s *kalotzaszentkirályi Székely Klárát* vette el, kitől 1677-ben *József* nevű fia született. Második nejeinek szép részjórészei voltak Doboka, Torda, Kolozs és Küküllő vármegyékben, melyek III. Péter vagyonát tetemesen megnövelték.¹³ De csak 5—6 évig éltek egymással, mert 1682 ápr. 14-én a partialis elválasztotta őket.¹⁴ Mike Sándor szerint Székely Klára, ki oroszféj Mikó Gáborhoz ment nőül, így származott: ¹⁵

Székely István sepsiszentgyörgyi Daczó Erzsébet	{ György szászgalaczi Török Erzsébet	{ Klára 1. borbereki Alvinczi Péter 2. oroszféj Mikó Gábor	{ A. József 1677.

De már a következő évben harmadszor is megnősült s *gyulafejevári Lipcsei Évával*, a György és Benedeki Kata leányával kötött házasságot, kinek testvérét váradi Inczédi Pál vette el.¹⁶ Lipcsei Évától 6 gyermeke született: *Samu, Gábor, Anna, Krisztina, Zsuzsa* és *Mihály*. Ketten szerezték Preszákát, Kis-Vajdalfalvát és Oláh-Boros-Bocsárdot. 1696-ban ismét özvegységre jutott, mert neje ápr. 20-án meghalt.¹⁷ 1697 januárius 1-én „kilén-

¹⁰ Szilágyi S. i. m. II. 213., 216. I.

¹¹ Jakab E. i. m. 1054—55. hasáb.

¹² Egy 1676 márcz. 22-én kelt adománylevelében néhány említve. (Ered. az Erdélyi Nemz. Múz. levéltárában br. Horváth Ödönné ajándékából.)

¹³ Szilágyi S. i. m. II. 214. I.

¹⁴ Szaniszló Zsigmond naplója. (Tört. Tár. 1889. 230. I.)

¹⁵ Mike S. Erdélyi Nemzetiségek. I. (Az Erdélyi Nemzeti Múzeum levéltárában.)

¹⁶ Mike S. i. m.

¹⁷ „Anno 1696. 20 Aprilis tkts. nemz. borbereki Alvinczi Péter uram házastársa tkts nemz. Lipcsei Éva asszony édes anyámnak testvér öccse egy-néhány napok alatt az fejét fél felől fájlalván, s délyesti praedicatio alatt fekvő

czedfél hólnapi özvegsége után¹⁸ negyedszer is megnősült s *Hosdái Katát*, a Ferencz és alpestesi Balog Mária leányát, borosjenői Hegyesi István özvegyét vette el. Ugyanazon év márcz. 15-én mindazon birtokaira, melyeket maga szerzett, vagy első és harmadik feleségeivel kapott, új donációt kért, mivel az Tököly uram irruptiója, házai elégeése és egyéb casusok miatt nem kevés károkat vallott¹⁹; de nemcsak a maga, hanem neje és fiai (Samu, Gábor, Mihály) részére is.²⁰ Az új donációt, melyben azonban sem neje, sem fiai nem szerepelnek, 1700 decz. 22-én meg is nyerte.²¹

1699 végén már gyöngéledni kezdett. Ugyanazon év nov. 25-én Gálfalván megírta végrendeletét.²² Sárosi Jánosnak, itélőmester társának, személyesen mutatta be, ki 1700 február 18-án hiteles kiadványba is foglalta. Végrendelete nemcsak vagyoni állapotáról, illetve birtokairól nyújt legteljesebb képet, hanem életére is világot vet.

„Nem szükség életem folyásáról hosszason írnom, mert minél bővebb az irás, annál több consideratio fér hozzá; elég legyen azért kiadnom, hogy engemet az én Istenem alacsony emberből felvevén, az életnek és az embereken forogható viszontagságoknak árjai között is, hatalmas és bölcs gondviselésével tartott, és mind külső, mind belső áldásával bővelkedtetvén tisztességes rendben és hivatalokban is viselt.“ „Kevés javaimat és jószágocskámat is röviden illetem, melyek igen megoszlottanak, . . . nagy része az távolabb, nagy része pedig az közelebb rajtam általment külömb-külobmféle erőszakok és viszontagságok által megemésztetvén. Az miket pedig ő felsége ez ideig meghagyott és hatalmamban tart, azoknak egy része szebeni szálláson n. Bakos János uram régi házánál gyermekeim számára el is intézve s el is rakva, édes feleségem tudára, más része az borbereki várban és puszta házaímnál s magam körül is vannak.“

„Külső jószágocskámat az mi nézi, melyekre Isten engem méltóztatott, így következnek:

Nemes Fejérvármegyében Borberekben,²³ Alvinczen, Demeterpatakán,²⁴ Drombárott,²⁵ Borsómezőn,²⁶ Felső-Prezákán²⁷ és Oláh-

ágában az gutta megütvén, 11 óra után véletlen Nagy Péntek estvin meghalt, életének 28, házasságának 14. esztendejében; 22 Aprilis koporsóban tétetett, 24. eltemetett (!) az borbereki temetőben. (Inczédi József naplója.)

¹⁸ Inczédi József naplója.

¹⁹ Szilágyi S. i. m. II. 220. l.

²⁰ Alvinczi Péter okmánytára. II. 332. l.

²¹ Másolata gr. Kemény József: Diplom. Trans. Tom. X. 269—278. l. az Erdélyi Nemz. Múz. levéltárában.

²² Tört. Tár. 1899. 539—549. l.

²³ 1666 nov. 22-én kapta. (Jakab E. i. m. 1049. has.)

²⁴ 1680 júl. 13-án Apafi Mihálytól zálogosan 500 frtban kapta. (Mike Sándor: Erdélyi nemzetségek. I. és gr. Kemény József: Trans. Possessionaria. Tom. I. Mindkét kézirat az Erdélyi Nemz. Múz. levéltárában.)

²⁵—²⁷ 1693-ban I. Leopoldtól nyerte. (gr. Kemény i. m.)

Dályán portiók vannak, melyek az borbereki alkalmatosságomat tartották.

Fejérvárott, Kisfaludon, Borbándon, Magyar-Igenben,²⁸ Boros-Bocsárdon,²⁹ Váradján,³⁰ Maros-Szent-Imrén,³¹ Ponoron és Benedikben is kicsiny portióim; ezek az mint lehetett fejérvári házomat táplálták.

Alsó-Preszákán³² levő portióm ugyanott majorkodott és mikor mint kívántatott, külömb-külobb szükségre fordítottam.

Oláh-Szilváson, Csongván, Magyar-Lapádon és Bagóban is levő portióim az oláh-szilvási házamhoz szolgáltak.

Nagy-Enyeden szerzettem egy házat cum appertinentiis, hogy avagy csak egy-egy hajlékok legyen szegény gyermekeimnek; ezt is Szilvásról tartom az mint lehet.

Magyar-Herepén is vagyon egy házam, hozzá való kevés pertinentiákkal és fundusokkal; ezt az ott való árendából és kívül való adósokkal tartottam.

Vagyon Kolozsvárott is tiszteletes Hosz Pál uram házán, holott szálláson is voltam, bizonyos summa pénzem.

Fogarásföldén Bucsumban, Bethlenben, Kis-Vajdafalván,³³ Ludisoron, Hurézon és Felső-Visten is vannak kevés kevés portióim; de az idő miatt igen elpusztultak.

Nemes Küküllővármegyében Gálfalván vagyon lakó házam és ugyanott Tordai Miklós uramtól szerzett fundusim; ítem ugyanott Gálfalván, Abosfalván,³⁴ Laczkodon, Erdőalján, Désfalván, Kornitelkén, Somostelkén, Kis-Sároson, Haranglábán, Szőkefalván, Kis-Szőlösön,³⁵ Somostelkén, Gogányban és Czikmántoron is kevés kevés portióim, melyeket gálfalvi házamhoz birtam.

Nemes Tordavármegyében is Petében,³⁶ Maros-Hodákon³⁷ és Ligeten³⁸ is vannak kevés kevés portióim, ezek is Gálfalvát segítették.

Szászsebes székben az rihói,³⁹ Besztercze székben az budaki, és Medgyes székben is az szászkapusi, fiscalis dézmákat cum privilegiis birtom.

²⁸ 1674-ben nyerte. (Mike S. i. m.)

²⁹ 1690-ben, feleségével Lipcsei Évával és fiaival (Samu, Gábor, Mihály) kapta. (Mike S. i. m.)

^{30—31} 1675-ben kapta. (Mike S. i. m.)

³² 1684 szept. 13-án nyerte zálogosan 6000 frtban nejével Lipcsei Évával, sógorával Inczédi Pállal és ennek nejével Lipcsei Katával. (Mike S. i. m. — gr. Kemény J. Repertorium Nobilitatis Tom. I. és i. m.)

³³ 1689 aug. 25-én feleségével Lipcsei Évával Apafi Mihálytól nyerte. (Mike S. és gr. Kemény J. i. m.)

³⁴ 1669-ben nyerte. (Mike S. i. m.)

³⁵ 1679-ben Haller János nótáján iktatták be. (Mike S. i. m.)

^{36—38} 1683-ban uzoni Béli Pál nótáján iktatták be e részjóságokba s ezekhez járult még Mező-Rücs és Alsó-Répa. (Mike S. i. m.)

³⁹ 1675 aug. 28-án 800 frtban kérte, aug. 30-án megkapta és szept. 10-én be is iktatták. (Alvinczi Péter okmánytára. II. 320—23 I. — Mike S. i. m.)

Mindezeket micsoda jussal birom, azokról való leveleim megmutatják, . . . semmit malitiose nem szerzettem, sem másokkal ellenkezni nem kívántam, türtem inkább sokat.“

„Szükség rövideden emlitenem: én terhes és nevezetes hivatalokat viseltem ugyan, mindazáltal nehéz időben éltem és alacsony rendből való is levén, derék jószágot nem szerezhettem, az iránt felőlem senki ne vélekedjék; az mire pedig Isten méltóztatott, azok között Alsó-Preszákát birtam 3000 frtban, magam pénzemen, Felső-Preszákát, borsómezeit és drombárít 4000 frtokban, Bocsárdot 800 frtokban, vajdafalvit 800 frtokban, bucsumit 500 frtokban, dályait 300 frtokban, rihói dézmát 800 frtokban, budakit 200 frtokban és a nagykapusit 1200 frtokban.

Kisfaludi, borbándi, igeni, váradjai, szentimrei, többire földek, . . . zálogosok, az levelek megmutatják. Demeterpatakán ha mi kevés fiscalitás volt, az nemes ország nekem adta örökösen; az borbereki, fejérvári, szilvási, herepei, enyedi, gálfalvi, gógányi és az havas alatt való alkalmatosságok örökösök ugyan, de mégis megkívánják a szorgalmatos vigyázást.“

Feleségét arra kérte, hogy más férjhez menni vagy nevét megsérteni távoztassa, sőt inkább tiszta természeti hűsége szerint elégedjék meg nevének becsülettel való viselésével és szegény gyermekeire viseljen gondot, „mert az harmadik házasság ritkén szokott szerencsés lenni.“ Felesége és gyermekei gyámolítására, oltalmazására Sárosi Jánost, Barcsai Ábrahámot, Inczédi Pált, Bagotai Ferenczet, Veress Pétert, Püspöki Pétert és Dobai Jánost választotta.

Gyöngélkedése miatt már az 1700-ki gyulafejérvári országgyűlésre sem mehetett el. Nemsokára tíz és fél hónapi szenvedés után Borberekben 1701 februárius 26-án reggel 10 órakor 62 éves korában meg is halt.⁴⁰ Febr. 28-án koporsóba tették s halotti beszédet Váralyai Dániel szászvárosi első pap tartott felette.⁴¹ A temetés a következő évben 1702 januárius 20-án ment végbe.⁴²

Köblös Zoltán.

⁴⁰—⁴¹ Inczédi József naplója.

⁴² „1702. 20 Januarii temettük el üdvözült Alvinczi Péter ítélőmester uram testét négy hét hijján esztendővel halála után Borberekben Lipcsei Éva néném asszonyom felesége mellé, Susi nevű kissebb leánykájával együtt.“ (Inczédi József naplója.) Valószínűleg ez alkalommal adta ki a kollégium ifjúsága a már említett temetési emléklapot, melynek eredetije a kolozsvári ev. ref. kollégium könyvtárában van.

Torda vármegye lustrája 1670-ből.

(II. és befejező közlemény.)

Alsó járás.		
Kemény Jánosné asszonyom		Cziriák János eq. 1
ő nga eq. 8		Szölösi Gáspár eq. 1 sánta.
Toroczkai Mihály uram.. „ 5		Nagy István uram eq. 1
az árva öcscsével együtt,		Tordai Sámuel „ 1
mivel Görögh András nem		Vasadi György „ 1
állított.		Váradai Szabó Mihály eq. — gyal.
Toroczkai Péter uram .. eq. 6		Keczkemetj Sámuel eq. 1 szolgál.
„ István „ .. „ 2		Tordai István eq. 1
„ Mátyás „ .. „ 2		Déczei István „ 1
Boldovai Márton „ .. „ 3		Bánhazi Pál „ 1
Stepán Ferencz „ .. „ 3		Szöke György „ 1
Vér György „ .. „ 2		Nemezgyártó János „ 1
Szigeti Márton uram főbíró		Janczáros János.. .. . „ 1
Jobbágy András uram .. eq. 1		Bölöni György eq 1 gyalog.
Szoboszlai János „ .. „ 1		Haidu Márton „ 1
Virginás István „ .. „ 1		Halász Mihály „ 1
Jó Mihály uram viceispán.		Csáki Sándor „ 1
Inczédi Péter uram eq. 1		Bozai János „ 1
Szeghalmi András uram „ 1		Szabó Péter „ 1
Balintigh Zsigmond „ 1		Horvat István „ 1
Teremi András „ 1		Lengyel Lakatos eq. 1 gyalog.
Buzás Tamás.. .. . „ 1		Bakó István eq. 1
Szelézi András „ 1		Nemes János.. .. . „ 1
Turi Ferencz.. .. . „ 1		Lengyel István eq. 1 gyalog.
Nemes Péter.. .. . „ 1		Mezei György „ 1 „
Tarsoly Gergely.. .. . „ 1		Veres István „ 1 „
Ferenczi János „ 1		Nagy György eq. 1
Banyai Mátyás „ 1		Kuticz Simon „ 1
Papai Zsigmond perceptor.		Nagy Máté „ 1
Tordai Szindi János .. eq. 1		Somkutj Péter „ 1
Székely Márton „ 1		Szilágy Lőrincz „ 1
Veres Ferenc „ 1		Haidu György „ 1
Zallány Bálint „ 1		Illyefalvi Mihály.. .. . „ 1
Lakatos Márton eq.—szolgabíró.		Eperjessi Pál „ 1
Szerenczi János.. .. . eq. 1		Kerkes Varga István .. „ 1
Csiszár Péter eq. — öreg ember.		Semberj Pál „ 1
Hunyadi Péter .. eq. 1 szolgál.		Simon István eq. 1 szolgabíró.
Sós István eq 1		Fekete Mihály eq. 1
Egri Máté „ 1		Cségi Miklós.. .. . „ 1
		Dirincz Márton „ 1
		Dirincz János „ 1

Szalontai Fazakas János	eq. 1	Borbély Péter eq. 1
Kováts István " 1	Kelemen Szöcz János	eq. 1 deb.
Csakó Mihály " 1	Eörkei Ferencz	eq. 1 gyalog
Elek János eq. 1 gyalog.	Fazakas Mihály eq. 1
Lippai János eq. 1	Varga Gergely " 1
Lengyel Szöcs Pál " 1	Mérki János " 1
Szatmári György " 1	Király Miklós	.. eq. 1 debilis
Erszeki Szabó András " 1	Sándor István	.. " 1 gyalog
Sarkadi Mihály " 1	Kőmives István	.. " 1 szolga
Vas András eq. 1 gyalog.	Berzenczei László eq. 1
Mészáros György eq. 1	Székely Miklós " 1
Moldovai Mihály " 1	Varga Péter	eq. 1 szolgabíró
Szép Mihály	.. eq. 1 gyalog.	Gáspár Kováts eq. 1
Fejérvári Szabó Mihály	eq. 1	Szöcz Péter " 1
Csipő György " 1	Mikola János " 1
Jenci István eq. 1 máglás	Szász András " 1
Szabó Ferencz eq. 1	Murvai Jakab " 1
Nykodi László " 1	Virágh László	eq. 1 nyomorék
Szilvasj Imre " 1	Dienes György eq. 1
Lippai Márton	.. eq. 1 gyalog	Zöldi János eq. 1 gyalog
Szász János eq. 1	Betai Péter eq. 1
Szilágy Sámuel " 1	Karandi István	.. eq. 1 szolga
Tapasztó Bálint " 1	Szatmári János	.. eq. 1 gyalog
Vas Istvánné " 1	Szilágyi Bálint eq. 1
Makai István " 1	Barta Gergely " 1
Korodi András " 1	Veres Benedek " 1
Sasj Miklós " 1	Szöcz János eq. 1 gyalog
Nagy Balázs " 1	Hentes Márton eq. 1
Bene János " 1	Fekete István " 1
Csakó István " 1	Kis Lengyel István " 1
Csizmadia György " 1	Mezei Ferencz " 1
Ácz György eq. 1 debilis	Gergelyfi István	eq. 1 gyalog
Csiszár András eq. 1	Székely András eq. 1
Borbély Ferencz " 1	Dévai György " 1
Szentmihályfalvi Nagy István	eq. 1 gyalog	Josa Mihály eq. 1 gyalog
Pál Márton eq. 1	Pap János eq. 1 gyalog
Fanczikai János " 1	Vaidi György eq. 1
Szöcz Ferencz " 1	Boso Péter " 1
Szoboszlai János	eq. 1 gyalog	Gombási István " 1
Kerekes István eq. 1	Bartalius István " 1
Varga György	.. eq. 1 debilis	Vonyai András " 1
Tőrös János eq. 1	Dombrauiczi Mátyás	.. " 1
Albisi István " 1	Barátosi Balázs " 1
		Fanczikai Miklós	eq. 1 gyalog

Nagy Gáspár.. eq. 1	Kereszturi István eq. 1
Várad György eq. 1 igen erőtelen	Vallancz István " 1
Szinai András eq. 1	Kis Gergely " 1
Kerekes Márton " 1	Tordai István " 1
Német János " 1	Székely Miklós " 1
Nagyobb Baczon János.. " 1	Körösi István " 1
Nagy Mihály.. " 1	Pipa István " 1
Körös János " 1	Nagy Miklós.. " 1
Török Demeter " 1	Mór Gergely " 1
Barla Jakab " 1	Balogh Márton " 1
Csomortány Péter " 1	Sorbán György " 1
Mészáros István " 1	Gába Farkas " 1
Vallancz Andás " 1	Sziga János " 1
Pujnák András " 1	Kakuczai Jonás " 1
Fazakas Mihály " 1	Kuk Miklós " 1
Gombos Ferencz " 1	Szöcz János " 1
Keserőjj János .. eq. 1 szolga	Kába Péter " 1
Szilágyi Márán (!) eq. 1	Kába János, " 1
Kakas Balázs.. . . eq. 1 beteg	Lád István " 1
Egerbegy Nagy András eq. 1	Venter Miklós " 1
Vas György " 1	Rácz Mihály " 1
Szarvasi Márton " 1	Horvát István " 1
Kerekes György " 1	Tarla Ferencz .. eq. 1 szolga
Török Pál " 1	Posony János eq. 1
Borbély György " 1	Jenei Miklós.. " 1
Fazakas János " 1	Szatmári János " 1
Baratosi Mihály " 1	Lakatos Mátyás eq. 1 gyalog
Barabás Pál " 1	Kádár Mihály eq. 1 gyalog
Szakmári István Kováts .. 1	Varadi Lakatos István eq. 1 gyal.
Barta Gergely Deák .. " 1	Györi András eq. 1 gyalog
Kováts István " 1	Albissi Balázs eq. 1 gyalog
Nagy András " 1	Rosomberki János eq. 1.
Beder János " 1	Enyedi Sámuel eq. 1 gyalog
Szilágy Mihály " 1	Kováts János eq. 1
Szarvasi András " 1	Murvai Jakab eq. 1 gyalog
Bartos Mihály " 1	Mészáros Márton eq. 1 gyalog
Gyékény István. — Azt mond- gyák tolvaj.	Kénosi Székely Márton eq. 1 gyalog
Szép János eq. 1	Ferenczi István eq. 1 gyalog
Bercze Mihály " 1	Bányai Tivadar eq. 1 gyalog
Szepessi György " 1	Haidu János eq. 1 gyalog
Sép Bálint eq. 1 gyalog	Mester Mihály eq. 1
Makai György .. eq. — gyalog	Fazakas Mihály eq. 1 gyalog
Kis Baczon János " 1	Lippai Kádár István .. eq. 1

Körösi Mihály „ 1
 Vas Miklós . . . eq. 1 gyalog
 Szabó Tamás . . . „ 1 gyalog
 Német Jakab eq. 1
 Szabó István . . . eq. 1 gyalog

Egerbegy.

Egyedfi Mihály eq. 1 exemptus
 Kerekes Péter eq. 1
 Balás István „ 1
 Péter Márton „ 1
 Péter György „ 1
 Varga Mihály . . . eq. 1 gyalog
 Csorvásj Mihály eq. 1 gyalog
 most változott.

Lőrinczi Mihály eq. 1
 Lőrinczi György „ 1
 Nagy Péter „ 1
 Kis István „ 1

Bakó Dániel eq. 1 gyalog
 Nemetj Mihály „ 1

Szabó Ferencz . . . eq. 1 gyalog
 Balogh Mihály . . . eq. 1 gyalog
 Tökés Máté eq. 1 gyalog
 Török Mihály eq. 1
 Ifiab Nagy György eq. 1 gyalog
 Csép Miklós eq. 1 gyalog
 Malom Tamás eq. 1
 Seres László „ 1
 Szász Márton . . . eq. 1 gyalog

Lőrinczi Ferencz eq. 1 gyalog
 Gál András eq. 1
 Kozák András eq. 1 gyalog

Biró György eq. 1 gyalog
 Balla Miklós „ 1 gyalog
 Székely Miklós eq. 1

Istvánffi Mihály „ 1
 Tegzes György . . . eq. 1 gyalog
 Lengyel Mátyás eq. 1

Szörös János „ 1
 Bot Boldizsár . . . eq. 1 gyalog
 Borsai Péter eq. 1 gyalog

Kis János eq. 1

Balla István eq. 1 gyalog
 Balla Mátyás eq. 1 szolgabíró
 Jó Mihály eq. 1 gyalog

Bakó János eq. 1
 Kerekes György eq. 1 gyalog
 Idősbik Nagy György . . . eq. 1

Tolnai György „ 1
 Medve Mihály . . . eq. 1 gyalog
 Fábíán István . . . eq. 1 gyalog

Rác György eq. 1 beteg
 Tot János eq. 1 gyalog
 Komjátszeghi Mihály . . . eq. 1

Komjátszeghi Péter „ 1
 Komjátszeghi András „ 1
 Komjátszeghi György „ 1

Komjátszeghi Mátyás „ 1
 Szentkirályi Ferencz „ 1
 Turi Jobbágy Péter „ 1

Csegezi János eq. 1 szolgabíró

Gyéres.

Kollia András uram eq. 1
 Szénási János „ 1
 Csonka István „ 1

Katona Péter „ 1
 Kis György „ 1
 Jenei János „ 1

Lengyel Pál „ 1
 Teremi István „ 1
 Békéssy András „ 1

Nagy György „ 1
 Péntek István „ 1
 Kis Miklós „ 1

Szarka Miklós „ 1
 Kováts András „ 1
 Marotj György „ 1

Kis Mihály „ 1
 Rosomberki György „ 1
 Lovász Mihály „ 1

Gál Máté „ 1
 Szabó István „ 1
 Lippai András „ 1

Óriás László eq. 1 gyalog

Jakocz Péter	eq. 1 gyalog	Szegedi István eq. 1 most vált.
Kuppán Boldizsár „	1 gyalog	Boczárdi Miklós eq. 1 gyalog
Földvári János . . „	1 gyalog	Fejér Márton . . eq. 1 gyalog
Kis András	1 gyalog	Bak István eq. 1 gyalog

Ezek az privilegium szerint tartoznának 50 lovassal, de ezeket is, az kiket elő állatnak, nagy részit rosz szerrel és rosz készülettal állatják elő s ezeknek némelykével s kiváltképpen azokkal az kiket elől meg notabénéztek, noha jövevényebbek, de az szolgálatnak számát csak úgy is, amint vagyon, azokkal akarván kitölteni, az nyakassa csak vesztegetik őket; elégséges földet is nem akarnak nyavalyásoknak adni Sőt némely jószágos főemberek az privilegiumhoz sem akarják magokat tartani; az földnek nagyobb részit élük kit magok, kit jobbágyokkal éltetnek s azon helyről az régi jó szokás szerint nem akarnak lovast állítani, sőt még az nemes helyekre az magok privilegiumok ellen jobbágyokat szállítottanak. Szükség azért az mi gklmes urunknak ő ngának az tanáesi renddel eligazittatni.

Gerend-Keresztur.

Nagy Sükösd Mihály	eq. 1
Szántai András	1
Kis Sükösd Mihály	1
Nagy György	1
Jakab István	1
Kállyai György	1
Kováts Péter	1
Horvát István	eq. 1 debilis
Incze István	eq. 1

Balogh István	eq. 1
Kováts Ferencz	1
Csáki Tamás	1
Trauzner árvái lovasi	1

Gerend.

Zoltai János	eq. 1 szolgálta
Dobos István alias Szürke	eq. 1

Lóna.

Vámos János	eq. 1 szolgálta
-----------------------	-----------------

A lajstrom hátán: Torda vármegyei regestrum.

Alább, ugyanazon kézzel írva: Legszükségesebb leveleim, a kik gyakrabban kívántatnak. Die 30 Julii 1670.

(Eredetije keskeny folio alakban a széki gr. Teleki nemzetség marosvásárhelyi levéltárában, missilis osztály 966. sz. alatt.)

Közli: ifj. Biás István.

Belső Szolnok megye 1662. évi lustrája.

Collustratio dominorum nobilium comitatus Zolnok Interioris, die 21. mensis Julii, anno 1662 facta in Keresztesmező.

Domini supremi comites. Torma István uram absens, Haller György uram ő ngnok, Torma János uram, Radi Péter uram, Makrai Péter uram, Collatauit György uram, Alvinczi István uram, Deesi Ferencz deák uram, Deesi János uram, Sárközi

György uram, Keri Gergely uram, Kauasi Gergely uram, Pauai Dávid uram, Sándor Deák uram, Tunyogi Dávid uram, Deesi István uram, Deesi Szabó Ferencz uram, Makai Mihály uram, Baczi János uram, Bojer Miklós uram, Dalnaki Gergely uram, Losonczy Márton, Koczis János, Fejér István, Somogyi András, Samari János deák uram, Fogarassi Szabó János, Udvarhelyi István, Diosadi Szabó István, Czonka Mihály, Ersek-Uyvári Borbély Mihály, Aszalai István, Belmegyeri János deák, Orgonas István. Orgonas János, László István, Szöcs György, Szauai István, Varallyai András deák, Szattmari András deák, Halász Gergely, Ferencz Kovacz.

Retteghi nemesség. Tyukodi Mihály, Török Lőrincz, Nagy Balázs, Bodrogi János, Toszegi Mihály, Szabó György, Borbély Mihály, Greb István, Horvált Josef, Botthfalui István, Kis András, Lakatos András, Csizmadia Márton, Zonder György.

Külön falukbéli nemesség. Arpastói Kovacz Mihály, Uduarhelyi Farkas Ferencz, Uduarhelyi Szabó György, Uduarhelyi Vargha András, Nemai Szalardi Mihály, Nemai Murvai János, Némai Szabo János, Dengeleghi Szattmari Mihály, Josip Laposi ifjabb Vargha Mihály.

Varallyai nemesség. Varallyai István deák, Szattmari András deák, Harasztossi István, Jenei András, Trombitas János, Alpari Péter, László János, Simon István.

Bethleni nemesség. Pollyak István, Biró Balás, Hollosi György, Cekei György, Nemethi Veres Máté, Nemethi Gombas Mihály, Ormanyi Fejérdi Mihály, Ormanyi Zambo Mihály, Ormanyi Fejérdi Péter, Aknai Barla György, Törpöni István, Kerei Mihály, Füzesi Vargha Tamás, Füzesi János, Füzessi Lakatos János, Malomi Gellert György, Malomi Gellert Márton, Malomi Cziki István, Somkerekai Szabo Gásdár, Somkerekai Szabo Mihály.

Olá nemesség. Buttyan Demeter, Kozarnai Juha Mihály, Prodan Tivadar, Prodan János, Prodan László, Prodan, Máté, Fodorházi Petnik Tamás.

Sosmesei nemesség. Demeter Balás, Vayda Péter, Vayda György, Draghan Miklós, Vayda Farkas, Vayda János.

Ilondai nemesség. Praeda, alias Soltos János, Soltos Márton, Tippona János, Tippona Farkas, Soltos László, Ghöcz Gergely, Tippona Demjén, Tippona János fia, Dobos János, Geczi János, Ghöcz János.

Pecsetszeghi nemesség. Öreg Zattmari János, Zattmari Gábor, ifjabb Zattmari János.

Horgaspataki nemesség. György János, György Demeter, György Gábor, öregbik György Demeter, Mathe György.

Hallomesei nemesség. Botha János, Botha Jónás, Botha

Tivadar, Kupsa János, Kupsa György, Sellyem Tamás, Sartho András, Zab Tamás.

Also kosallyai nemesség. Tamás Demeter, Tamás Tivadar, Tamás Gergely, Tamás Mihály, Tamás Péter, Karuly Péter, Karuly János, Karuly Dán, Pokol István.

Ungurfalui nemesség. Buda Illyés, Buda Lázár, Buda Gábor, Buda Péter, Buda Demeter, Buda Lupuly, Buda Lukacz, Sánta Buda Tivadar, (*Buda Lupuly, Buda Vaszily*)¹ Buda Nikora, Buda Jonás, Buda János.

Rogosi nemesség. Pap János, Pap Tivadar, Pap Petrás, Pap Vaszkan, Maramarossi Demeter, Jakab Farkas.

Ola Laposi nemesség. Pascha Illyés, Pap János, Pap György, Orboi Dan János, Dan Gábor.

Felső ssöczi nemesség. Gurzo János, Gurzo Pinte, Gurzo Vietolome², Gurzo Akim, Gurzo Makidon.

Dominae relictæ. Mariasi Istvánné asszonyom, Napollyi Istvánné asszonyom, Detari Andrásné asszonyom, Mizes Andrásné asszonyom, Somlyai Gáspárné asszonyom, Deesi István Deákné asszonyom, Joseph Deákné asszonyom, Pokol Istvánné asszonyom, Pap Simonné asszonyom, Szeki Istvánné asszonyom.

Officiales. Supremi judices, vicecomites ac judices. Nicolaus Torma de Giroth, Georgius Batezi de Dees, Michael Vayda de Nema, Stephanus Szuczaki de Nema.

Vicejudices. Valentinus Makai de Dees, Michael Eötves de Dees, Michael Ola de Al-Eör, Andreas Literati de Mihályfalua, Stephanus Zekely de Arpasto, Joannes Suba de Rettegh, Michael Vargha de Josip Lapos.

Kivül későbbi kézírással: A b. szolnoki nemességnek a Keresztesmezőni számbevétele Julii 21. 1662.

(Eredetije a M. Nemz. Múz. levéltárában. Törzsgyűjtemény.)

Közli: Dr. Szádeczky Béla.

Az oroszfái Mikó család és rokonságai a XVIII. század végéig.³

„Oroszfái nemes Mikó familiának genealogiai deductioja de anno 1658 die 7. Martii.“

Én oroszfái Mikó Miklós irtam ezt a genealogiát anno 1658 ban die 7. Mártii igazán és valóságosan, hogy megtartassék örök emlékezetül.

¹ A zárójelbe irt két név keresztül van húzva.

² Ez a név eredetileg *Bietolome*-nek volt írva.

³ E följegyzések alapját — amint látszik — oroszfái Mikó Miklósnak Kolozsmegye alispánjának és követéuek rövid följegyzései képezik. Ezt azonban valaki — valószínűleg valamelyik családtag — tovább folytatta, s a rokonok ágazata egészen a XVIII. század végéig jön.

Mikó Balázs a ki is legelőször a Mikók közül jött be ebbe az országra, vette volt feleségül *Apaffi Magdalénát*. Mikó Balázs holt meg anno 1573 (vagy a Benczédi copijája szerint) 1563. esztendőben.

Maradtott egy fia *János*, vette feleségül *Czári (?) Annát*. Mikó János holt meg anno 1599. a Nester folyó vizénél, mikor Mihály vajda az erdélyiekkel Moldovába ment volt. Maradtak

Mikó János fiai: *Ferencz*, vette feleségül *Gavai Catherianát*. Ferencznek volt egy fia *Zsigmond*, ki magával vezett el Rákóczi György fejedelem idejében Lengyelországba 1657 esztendőben.

Mikó Zsigmond vette volt feleségül *Almádi Angalitát*, kitől maradott fia *Ferencz*, leányi *Dorothea* alias *Drusina*, *Mária* és *Anna*. *Mikó János* fia *Miklós* vette feleségül *Kaptári Margitot*. Miklós halt meg 1648 esztendőben. Maradtott egy fia *Miklós*, leányi *Judit* s *Borbára*.

Mikó János fia *István* vette feleségül *Kabos Zsophiát*. István halt meg 1693 esztendőben, maradott egy fia *Miklós*, leányi *Judit* s *Borbára*.

Mikó János fia *Gábor* vette feleségül *Szegedi Annát*. Gábort ölték meg maga jobbágyi 1623 esztendőben, maradott egy fia s leánya *Zsuzsánna*.

Mikó Zsigmond fia *Ferencz*, vette feleségül *Pap* alias *Nagy Zsophiát* (?). *Ferencz* holt meg 1705 esztendőben. Maradtak fiai *Balázs*, *Zsigmond*, *József* és *Ferencz*, leányai *Krisztina*, *Éva*, *Erzsébet* s *Paula*.

Mikó Zsigmond leányát *Dorotheát* (alias *Druziát*) vette feleségül *Sz.-Iváni Sámuel*, maradtak fiai *Sámuel* s *György*, leányi *Mária* és *Dorothea* alias *Drusiana*. Mikházán halt meg hirtelen halállal anno 1708 esztendőben.

Mikó Zsigmond leányát *Máriát* vette feleségül *Bakó Pál*, fia *Ferencz*, leányai *Druziána* alias *Dorothea* s *Borbára*.

Bakó Borbárát vette feleségül *Maros sz. királyi első Szabó Lajos*.

Bakó Druziánát vette feleségül csikfalvi *Demeter Zsigmond*. Ennek fia *István*, leánya *Mária*.

Első *Szabó Lajosnak* *Bakó Borbárától* gyermekei: *Szabó József*, *Szabó Zsigmond*, *Szabó Lajos*, *Szabó Zsuzsánna*, *Szabó Anna*.

Szabó Zsigmondnak *egrestői Gál Zsuzsánnával* gyermekei: *Szabó József* def., cum *Sára Murányi* conjuge. — *Szabó Sámuel* sine semine, *Szabó Pál*, *Szabó Anna* s. sem., *Szabó Zsófia* s *Kata*.

Szabó Pálnak felesége: gyermekei: fia *Sámuel*, leányi *Anna*, *Borbára*, *Elisabetha*. (Anna szmártoni Pergelt Györgyné, *Borbára*, Debreczeni *Józsefné*, *Elisabetha* Fülpesen lakó.)

Szabó Zsófiának Kis Józseffel gyermekei: *Mihály, István, Pál, József, Mária, Sofia, Anna, Klára.*

Szabó Anna sine semine deficit és Szabó Katánál Szabédon lakván, ott temettetett el.

Szabó Katának szabédi *Székely Györgytől* gyermekei: *Székely Theresia, Sándor, András, Ferencz.*

(Kozma János volt szabédi unitárius pap (1819-ben) kezétől eredő — egy iv papírra irt másolat — a makfalvi Barabásy család leveles ládájában Szabédon.)

Közli: **M. Barabásy István.**

A csikszensimoni Endes család levéltára.

1726—1746. (III. sorozat.)

I. közlemény

Az előző évfolyamokban közölt regesták kedvező fogadtatása indított arra, hogy azokat kiegészítsem. A most feldolgozott anyag csak 20 esztendőre terjed, de 200 levél tartalma ad róla számot. A levelek java része két percsomóból került elő. Az egyikben a két Abaffi testvér viaskodik egymással apai örökség, meg egy medvebőre felett. A másikban Endes Miklós mint a csiki klostrom fősyndikusa perli a Bors atyafiakat néh. Bors György végrendeletének foganatosításaért. Tehát e csomóban a köztörténeti adat igen kevés. Helytörténelmi szempontból is első sorban a régi Csikszéket szolgálja. Ugy vélem e sorozatnak legfőbbképen a genealogus fogja hasznát venni.

Fejedelmi kiadványt III. Károlytól és Mária Teréziától egyenlő számban (7—7) találunk. A csiki tisztviselők közül a következőknek kiadványait őrzi a levéltár: csikszentmihályi Sándor István felsiki alkirálybirótól (1730—1740.) 8 drb., altorjai Apor Farkas alsiki alkirálybirótól (1737.) 1 drb., Baló József gyergyószéki alkirálybirótól (1741.) 1 drb.; buzás-bosenyői Horváth József alsiki alkirálybirótól (1745.) 1 drb.; csikmadefalvi Ferenczi Ferencz felsiki jegyzőtől (1737—1742.) 4 drb.; Boros Ferencz alsiki jegyzőtől (1743.) 2 drb. és gyergyószentmiklósi Kézdi István gyergyószéki jegyzőtől (1731.) 2 drb. Az egyházi rend részéről Barabás Márton csiki alesperesnek (1734.), a ki később gyulafejérvári kanonok (1743.) van 2 levele, Ferenczi József szentléleki plébánosnak (1740.) 1 drb., Kemenes István szentkirályi megyéspapnak (1727.) 1 drb., Péterffi Anzelmus guardiánnak (1743.) 1 drb. és Potyó Bonaventura guardiánnak (1745.) 1 drb. Ezeken kívül még Boros József a kolozsvári bölcsészeti kar dékánja (1741.), Gyulai Gergely kükküllő-megyei főbíró (1738.) és Endes Mihály kir. táblai hites jegyző (1741—1742.) leveleire hívom fel az olvasó figyelmét.

321. Hely nélkül, 1726. jan. 14. Medeséri Ferenczi Ferencz felcsikszéki hites jegyző kiadja gr. Haller János Csik-Gyergyó és Kászon székek főkirálybírójának elnöklése alatt szenttamási Abaffi László és Sándornak Szakáli Gergely és György elleni perében hozott derékszéki ítéletet.

(Eredeti. Papiros, negyedíven.)

322. Somlyó, 1726. jan. 28. Gr. Haller János elnöklése alatt hozott derékszéki ítélet Abaffi Sándornak Mikola alias Szakáli Gergely elleni perében.

(Eredeti. Papiros, félíven.)

323. Csikszenttamás, 1726. máj. 20. Csikdánfalvi Kovács György és csikszenttamási ifj. Biró Mihály tanuvallatást tartanak Abaffi Sándor hatalmaskodása ügyében. Ez ugyanis erőszakkal rátört Abaffi László házára.

(Eredeti. Papiros, félíven.)

324. Csikszentdomokos, 1826. nov. 8. Dánfalvi Kovács György és szentdomokosi Szász Máté tanukihallgatást tartanak Abaffi László által elkövetett hatalmaskodás ügyében.

(Eredeti. Papiros, félíven. Kívül két sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét nyoma.)

325. Csikszentdomokos, 1726. decz. 5. Nagyajtai Cserei János felcsikszéki hites assessor és medeséri Ferenczi Ferencz ottani hites jegyző tanuvallatást tartanak Abaffi László által erőszakosan elvett medvebőr ügyében.

(Gr. Haller Pál csik-gyergyó és kászonszéki főkirálybíró 1752. jun. 10-én kelt hiteles átiratában.)

326. Csikszentdomokos, 1726. decz. 5. Nagyajtai Cserei János felcsikszéki hites assessor és medeséri Ferenczi Ferencz ottani hites jegyző tanuvallatást tartanak Abaffi László által Sikorány nevű jobbágytól erőszakkal elvett medvebőr ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

327. Csikszenttamás, 1726. decz. 5. Vacsárcsi, Biró János és csikszenttamási László István tanuvallatást tartanak csikszenttamási Abaffi László által Sikorány nevű jobbágytól erőszakkal elvett medvebőr ügyében.

(Eredeti, papiroson, egész ív és gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

328. Csikszenttamás, 1726. decz. 6. Nagyajtai Cserei János és medeséri Ferenczi Ferencz tanuvallatást tartanak Abaffi László által erőszakosan elvett medvebőr ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

329. Csikszentmihály, 1726. decz. 6. Imre és Kézdi István hites assessorok tanuvallatást tartanak csikszenttamási Abaffi László hatalmaskodásai ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. kelt hitels átiratában.)

330. Csikszenttamás, 1726. decz. 6. Vacsárcsi Biró János és szenttamási László István tanuvallatást tartanak az Abaffi László által erőszakosan elvett medvebőr ügyében.

(Eredeti. Papiros, egész iven Kivül két, sárgiaszba nyomott gyűrűpecsét nyoma.)

331. Csikszenttamás, 1726. decz. 6. Vasárcsi Biró János felcsiki hites assessor és szenttamási László István fő tanukihallgatást tartanak csikszenttamási Abaffi László hatalmaskodási ügyében.

(Gr. Haller Pál 1753. jun. 10. kelt. hiteles átiratában)

332. Csikszentdomokos, 1726. decz. 6. Vacsárcsi Biró János felcsiki hites assessor és csikszentdomokosi Gergely Balázs tanukihallgatást tartanak csikszenttamási Abaffi László által egy Sikorány nevű jobbágytól erőszakosan elvett medvebőr ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

333. Csikszenttamás, 1726. decz. 6. Vacsárcsi Biró János és szenttamási László István tanuvallatást tartanak Abaffi László hatalmaskodási ügyében, a ki *•vérbe keverte•* Abaffi Sándor jobbágyait.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Kivül két pecsét nyoma.)

334. Csikszentdomokos, 1726. decz. 5. Vacsárcsi Biró János és szentdomokosi Gergely Balázs tanuvallatást tartanak a Sikorány nevű jobbágy által meglőtt medve ügyében.

(Eredeti. Papiros, egész iv. Kivül két sárgavaszbba nyomott gyűrűpecsét.)

335. Kolozsvár, 1726. III. Károly elrendeli csikszentdomokosi Sándor János, Sándor Péter delnei Incze Sámuel, taploczai Lázár Antal, szépvízi Barabás Máté és Szöcs Jánosnak, hogy szenttamási Abaffi Sándor és László között felmerült peres ügyét vizsgálják meg.

(Eredeti. Papiros, patens alak; ostyapecséttel.)

336. Mádéfalva, 1727. jan. 14. Ferenczi Ferencz felcsiki hites jegyző kiadja szenttamási Abaffi Lászlónak Kokos István elleni perében hozott derékszék ítélet másolatát.

(Hiteles kiadvány.)

337. Peselnek, 1727. jan. 24. Endes Miklós missilis levele atyjához, id. Endes Györgyhöz.

(Eredeti. Papiros, összehajtott féliven. Kivül gyűrűpecsét nyoma.)

333. Szépviz, 1727. márcz. 18. Csikmádéfalvi Ferencz Ferencz Felcsikszék hites jegyzője kiadja csiksztamási Abaffi László hatalmaskodásai ügyében hozott derékszéki ítéletet.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

339. Csikszentkirály, 1727. ápr. 15. Kemenes István szentkirályi megyéspap és mádéfalvi Kelemen Deák bizonyítják, hogy csikszentimrei László Pál és nagyajtai Cserei Jánosné, László Erzsébet, mint néhai csikszentimrei László Tamás utódai kiegyeztek csikszentsimoni id. Endes György, ennek neje Bors Anna s fiuk Endes Miklóssal azon összegre nézve, melyet annak idején László Tamás adott volt Endes Györgynek a tatárabságból való kiváltása végett.

(Eredeti Papiros, egész iv. Alján vörösviaszba nyomott czimerpecsét)

340. Gyéresszentkirály, 1727. jul. 6. Csikszentkirályi Bors György, továbbá csikszentsimoni id. Endes György, ennek neje Bors Anna és fia Miklós peres ügyeik védelmezésére Ferenczfi alias Literati Gábort, ifj. Szeke Mihályt, csikszentsimoni Szép Imrét, csiksztléleki Bocskor Jánost, csiksztimrei Tankó János és csatószei Péterfi alias Literati János bizzák meg.

(Eredeti. Papiros, egész iv, alján főkörmányszék ostyapecsétjével)

341. Alsó-Torja, 1728. jan. 23. Szabó Péter és Simon megosztatják néhai altorjai Bodó Gergely gyermekeit: Bodó István, Gergely, Mihály, özv. Turi Mihályné Bodó Zsuzsánna és Benkő Pálné Bodó Katát az édes anyjukról Bocskor Zsuzsánnáról maradt csikszéki és háromszéki javakban.

(Eredeti. Papiros, 2 és fél íven. Vége hiányzik.)

342. Kolozsvár, 1728. szept. 21. III. Károly elrendeli, hogy csikszentsimoni id. Endes György. neje Bors Anna és fiuk Endes Miklós ügyébe csiksztkirályi Lestyán István, Lestyán András Donáth Mihály, Bors Gergely, szentsimoni Ferenczi alias Litterati Gábor, ifj. Beke Mihály, Incze András, Szép Imre csikszentléleki Bocskor János és csikszentgyörgyi Ilyés Mátét tartsanak tanuvallatást.

(Horváth József és Ilyés Mátó 1729. jan. 14-iki átiratában. L. 343. sz. alatt.)

343. Kotormány (Bánkfalva) 1729. jan. 14. Horváth József és Ilyés Máté tanuvallatást tartanak arról, hogy bizonyos Boér István magát örökös jobbágyságra kötötte kotományi Mihály Péternek és feleségének, Gergely Margitnak.¹

(Eredeti. Papiros, két iven. Kivül két gyűrűpecsét.)

344. Csikszentsimon, 1729. ápr. 24. Szentsimoni Incze András és Ferenczfi András bizonyítják, hogy csikszentsimoni Endes Miklós és szentimrei László Pál egyezséget kötöttek azon zálogos föld felett, melyet még néhai id. Endes György és neje Bors Anna adtak volt zálogba néhai László Tamásnak a tatárabságból való kiváltásra adott pénz fejében.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Két vörös viaszba nyomott gyűrűpecsét.)

345. Hely nélkül, 1729. aug. Dániel István Tusnádön a Mikes István szomszédságában levő földjét zálogba adja Gábor Ferencznek.

(Eredeti. Papiros, negyédiven.)

346. Maros-Ernye, 1729. szept. 16. III. Károly elrendeli csikszentléleki Bocskor János, csikszentgyörgyi Ilyés Máté, szeretszegi Angyalosi János, csatószegi Péterfi alias Litterati János, csikszentsimoni Ferenczfi alias Literati Gábor, szépvizi Barabás Máté, csikszentimrei Tankó János, csikszentkirályi Lestyán András, Lestyán István, Bors Gergely és Donáth Mihálynak, hogy csikszentkirályi Bors Mihály, György István, Anna. id. csikszentsimoni Endes György özvegye és Zsófia csikszentimrei Székely Györgyné, továbbá szentimrei László Pál és Erzsébet nagyajtai ifj. Cserei Jánosné ügyében tartanak tanuvallatást.²

(Eredeti. Papiros, patens alak, ostyapecséttel.)

¹ Az irat szövegéből a következő leszármazási részlet állitható össze:

Kotormányi Mihály Péter
Gergely Margit

József
csikszentgyörgyi Gáspár Ilona (a Gáspár leánya)
(utóbb Domokos Bálintné)

² Az okirathban előadott leszármazás ez:

I.

csikszentkirályi **Boros** Tamás

János
Balás Margit (utóbb szentimrei László Tamásné)

Mihály György István Anna Zsófia
id. Endes György csikszentimrei
† 1729. előtt Székely György

347. Csikszenttamás, 1730. ápr. 22. Csiksztdomokosi Sándor Péter és csikszttamási Ádám Mihály tanuvallatást tartanak csikszttamási Abaffi Lászlónak Szopos Balázs ellen emelt követelése ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10 kelt hiteles átiratában.)

348. Szépviz, 1730. máj. 16. Csiksztmihályi Sándor István felcsiki alkirálybíró előtt csikszttamási Abaffi László perujtással él, az ellene vacsárcsi Balás Tamás által 11 darab marhája elvétele miatt indított kereseti ügyben.

(Gr. Haller Pál 1752 jun. 10. hiteles átiratában.)

349. Szépviz, 1730. máj. 16. Ferenczi Ferencz hites jegyző szenttamási Abafi László és Abafi Sándor között felmerült peres ügyben hiteles jegyzőkönyvi kivonat ad ki.

(Eredeti. Papiros, fél íven.)

350. Hely nélkül, 1730. máj. 29. Csobotfalvi Gecző Mihály, mint szenttamási Abafi László ügyvédje, az ugyanazon hó 16-án hozott derékszéki ítélet ellen felebezést jelent be.

(Hít. jegyzőkönyvi kivonat u. a. év decz. 8-ról.)

351. Kolozsvár, 1730. jul. 1. III. Károly elrendeli az erdélyi hatóságoknak, hogy Geréb Antalnak még II. Rákóczi György által 1657-ben adományozott s most megszökött jobbágyát, László Istvánt adják hatalmába.

(Eredeti Papiros, patens alak, ostyapecséttel.)

352. Csikszentmihály, 1730. szept. 4. Abaffi Sándor nyugtazza a szentmihályi Sándor Istvántól kölcsönvett 9 frt 59 denárt.

(Eredeti. Papiros, $\frac{1}{8}$ íven.)

353. Csikszentdomokos, 1730. nov. 1. Csikmadefalvi Ferenczi Ferencz felcsikszeptéki hites jegyző és szentdomokosi Szász Máté tanuvallatást tartanak Stefán Gábor és három társa által lőtt medve ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

354. Szépviz, 1730. nov. 14. Ferenczi Ferencz hites jegyző Szenttamás Abaffi Sándor és Abafi László között felmerült peres ügyben hiteles jegyzőkönyvi kivonatot ad ki.

(Eredeti. Papiros, félíven.)

II.

csiksztimrei László Tamás
Balás Margit

Pál

Erzsébet

n.-ajtai ifj. Cserei János

355. Csiksztdomokos, 1730. nov. 21. Madefalvi Ferenczi Ferencz felcsiki assessor és sztdomokosi Szász Máté tanuvallatást tartanak az Abaffi László és Abaffi Sándor között felmerült peres ügyben.

(1731. máj. 19. kelt s Ferenczi Ferencz hit. jegyző által kiadott hit. átirat.)

356. Csikszentdomokos, 1730. nov. 21. Madefalvi Ferenczi Ferencz felcsiki hites jegyző és csikszentdomokosi Szász Máté tanuvallatást tartanak Sikorány és Kos Stefán határátlépési üzelmeiről.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

357. Csikszenttamás, 1730. nov. 23. Csikmadefalvi Ferenczi Ferencz és szentdomokosi Sándor Péter tanuvallatást tartanak arról, hogy Abaffi László Sikorány nevü jobbágy által lőtt medve bőrét elvette.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

358. Csikszenttamás, 1730. nov. 23. Csikmadefalvi Ferenczi Ferencz és csiksztdomokosi Sándor Péter tanuvallatást tartanak Abaffi László által csikvacsárcsi Balás Tamástól erőszakosan elhajtott ökrök ügyében.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

359. Szépviz, 1730. nov. 28. Ferenczi Ferencz hites jegyző kiadja Abaffi László perujító kérését.

(Gr. Haller Pál 1752. jun. 10. kelt hiteles átiratában.)

Sándor Imre.

Családtörténeti kérdézősködésekre csak előfizetőknek válaszolunk.

Előző évfolyamaink az alábbi árakon rendelhető meg a kiadóhivatalban (Unió-utca 20. szám):

IV. évf. (teljes)	40 K.
I. II. IV. V. évf.	30 K.
I. IV. V. „	20 K.
I. V. „	10 K.
I. „	2 K.

Tartalom: SÁNDOR IMRE: A széplaki Petrichevich-Horváth család. — KELEMEN LAJOS: Kercsesorai Jancsó Pál följegyzései származásáról, életéről és rokonairól. — KÖBLÖS ZOLTÁN: Adatok a borbereki Alvinczi család történetéhez. — Ifj. BIÁS ISTVÁN: Torda vármegye lustrája 1670-ből. — Dr. SZÁDECZKY BÉLA: Belső Szolnok megye 1662. évi lustrája. — M. BARABÁSY ISTVÁN: Az oroszfái Mikó család és rokonságai a XVIII. század végéig. — SÁNDOR IMRE: A csikszentsimoni Endes család levéltára.

Nyomatott Gámán J. örököse könyvnyomdájában Kolozsvárt.